

Asia: VN/29084/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta luonnonsuojelulain muuttamiseksi - ennallistamissuunnitelma ja luonnonarvomarkkinoiden edistäminen

Lieventämishierarkiavelvoite ja luontoteko

Valitkaa alla olevista näkemyksenne mukainen vaihtoehto ja esittäkää sille perustelut lausunnossanne.

Vaihtoehto 1: Kestävyysraportointiin velvollisten yritysten pitäisi osoittaa kirjanpitolain mukaisella raportoinnillaan noudattavansa lieventämishierarkiaa, jotta niiden luontoteko voidaan hyväksyä rekisteriin. Velvollisuus ei ulottuisi yrityksiin tai muihin oikeushenkilöihin, joita kestävyysraportointivelvollisuus ei koskisi eli esimerkiksi pieniä ja keskisuuria yrityksiä, eikä esimerkiksi kuntia tai yksityishenkilöitä.

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

1. Yleistä

Sahateollisuus ry keskittyy lausunnossaan säännöksiin, joilla olisi tarkoitus vauhdittaa luonnonarvomarkkinoiden kehittymistä Suomessa.

Sahateollisuus ry pitää tärkeänä, että luonnonarvomarkkinoita kehitetään tavalla, joka vahvistaa luonnon monimuotoisuutta aktiivisin toimenpitein tukien samalla myös metsätalouden ja puunjalostuksen toimintaedellytyksiä. Peruslähtökohtana tulee olla, että Suomen metsiä ei tule käyttää muiden maiden yritysten aiheuttamien haittojen kompensointiin. Kansallisessa luonnonarvomarkkinassa lieventämishierarkian on oltava keskeinen periaate, jossa haittoja luonnolle tulee ensisijaisesti välttää, sen jälkeen minimoida ja vasta viimeisenä keinona hyvittää.

Sahateollisuus ry korostaa, että luontohyvitykset tulee kohdentaa puuntuotannollisesti vähämerkityksellisille alueille, jolloin järjestelmä vahvistaa luontoarvoja ilman, että metsätalouden toimintaedellytykset heikkenevät. Näin monimuotoisuuden vahvistaminen ja metsien puuntuotanto voidaan sovittaa yhteen kestäväällä ja tasapainoisella tavalla.

2. Lieventämishierarkian tulee olla pääroolissa

Sahateollisuus näkee ehdottomana, että lieventämishierarkia on luonnonarvomarkkinoiden vähimmäisvaatimus. Haittoja luonnolle tulee ensisijaisesti välttää, sen jälkeen minimoida ja vasta viimeisenä keinona hyvittää. Tämä kannustaa yrityksiä aidosti vähentämään luontohaittaa omassa arvoketjussaan.

Lieventämishierarkian johdonmukainen soveltaminen on myös tärkeää markkinoiden uskottavuuden ja oikeudenmukaisuuden kannalta. Se varmistaa, että luontoarvomarkkinoita ei käytetä ensisijaisesti korvauskeinona, vaan välttämättömien haittojen parantamisen välineenä. Näin järjestelmä tukee parhaiten Suomen tavoitteita ja ehkäisee sellaisten mallien syntymistä, joissa kompensatio korvaisi vastuullisen toiminnan.

3. Suomen metsiä ei tule käyttää muiden maiden luontohaittojen kompensointiin

Sahateollisuus ry katsoo, että luonnonarvomarkkinoita ei tule rakentaa järjestelmäksi, jossa luontoarvoista käydään suoraa kauppaa Suomen ulkopuolelle tai jossa tuotettuihin luontoarvoihin liittyviä oikeuksia voidaan siirtää edelleen kolmansille osapuolille, erityisesti ulkomaisille toimijoille.

Muiden maiden luontohaittojen kompensointi Suomen alueella voisi heikentää puuta jalostavan teollisuuden kilpailukykyä, vääristää markkinoita ja siirtää luontopolitiikan kustannuksia suhteettomasti kotimaisen metsäsektorin vastuulle. Suomen metsiä ei tule käyttää muiden jäsenvaltioiden luontotavoitteiden saavuttamisen välineenä, vaan metsien käytön ja niitä koskevan päätösvallan tulee säilyä osana kansallista metsäpolitiikkaa.

4. Luontoarvojen tuottamista tulee pystyä toteuttamaan yhdessä puuntuotannon kanssa

Hallituksen esityksen mukaan tuotettujen luonnonarvojen käyttö muuhun kuin ekologiseen kompensointiin edellyttäisi, että niitä koskeva alue määrätään suojelluksi ja merkitään kompensoatiorekisteriin ilmoitetun käyttötarkoituksen mukaisesti. Käytännössä tämä tarkoittaisi, että suojelu kohdistuisi koko alueeseen eikä vain tuotettuihin luonnonarvoihin.

Tällainen ratkaisu ei mahdollista enää alueelta puuntuotantoa, vaan johtaisi alueiden siirtymiseen pois talouskäytöstä. Esitys ei myöskään mahdollista luonnonarvojen tuottamista ja turvaamista määräajaksi, vaan ohjaa lähtökohtaisesti pysyvään suojeluun, mikä kaventaa merkittävästi mahdollisuuksia sovittaa yhteen luonnon monimuotoisuuden vahvistamisen ja metsätalouden harjoittamisen.

5. Luonnonarvomarkkinoiden tulee kohdentua puuntuotannollisesti vähämerkityksisille alueille

Luonnonarvomarkkinoita tulee kehittää siten, että ne vahvistavat aidosti luonnon monimuotoisuutta heikentämättä metsätalouden ja puunjalostuksen toimintaedellytyksiä. Järjestelmän on oltava yhteensopiva kestävän metsätalouden kanssa ja tavoitteena tulee olla malli, jossa luontoarvot ja metsien taloudellinen käyttö tukevat toisiaan.

Sahateollisuus ry korostaa, että luonnonarvomarkkinoiden toimenpiteet tulee kohdentaa puuntuotannollisesti vähämerkityksellisille alueille. Näin järjestelmä vahvistaa luonnon monimuotoisuutta ilman, että metsätalouden ja puunjalostuksen toimintaedellytykset kärsivät. Oikein kohdennettuna monimuotoisuuden edistäminen ja puuntuotanto voidaan sovittaa yhteen kestäväällä tavalla.

6. Toimenpiteiden tulee olla aidosti lisäisiä ja perustua aktiiviseen toimintaan

Sahateollisuus ry korostaa, että luonnonarvomarkkinoilla tuotettavien luontoarvojen tulee olla aidosti lisäisiä ja perustua aktiivisiin toimenpiteisiin luonnon tilan parantamiseksi. Luontoarvoja ei tule syntyä pelkästään alueiden käytön rajoittamisen kautta, vaan niiden tulee edellyttää aktiivista ja todennettavaa toimintaa, joka lisää luonnon monimuotoisuutta suhteessa perustasoon. Tämä on välttämätöntä markkinoiden uskottavuuden ja vaikuttavuuden varmistamiseksi.

Rajajärvi Jimi
Sahateollisuus ry